

pre

ss
žurnalistika

Stephan Ruß-Mohl

Hana Bakičová

■ komplexní

průvodce

praktickou

žurnalistikou

GRADA PUBLISHING

Obsah

O autorech	9
Úvod k českému vydání	11
Předmluva	13
Poděkování	15
I. Masová média ve společnosti	17
1. Úvod	19
1.1 Funkce žurnalistiky	21
1.2 Žurnalistika a její okolí	25
1.3 Trendy v žurnalistice a ve společnosti	27
Literatura	41
Poznámky	41
II. Pracovní nástroje žurnalistiky	45
2. Textové žánry	47
2.1 Zpráva (oznámení)	47
2.2 Reportáž a feature	56
2.3 Žánry vyjadřující názor (komentář)	58
2.4 Interview	63
2.5 Prolínání žánrů	64
Literatura	65
Poznámky	66
3. Jazyk žurnalistiky	69
3.1 Srozumitelnost a jazykové bariéry	70
3.2 Jazykové manipulace	71
3.3 Zakrnělý jazyk	73
3.4 Podněty pro zacházení s jazykem	77
Literatura	80
Poznámky	80
4. Jak na čísla a statistiky	83
4.1 Čísla na hranici naší představivosti	83
4.2 Procentní údaje a průměry	84
4.3 Úplnost bývá problém	87
4.4 Metody průzkumu ovlivňují výsledky	88

4.5	Rizika a pravděpodobnost	90
4.6	Používání statistik a informačních grafik	90
	Literatura	93
	Poznámky	94
III.	Pracovní postupy žurnalistiky	95
5.	Výběr	97
5.1	Hodnota zprávy a <i>gatekeeper</i> výzkumy	98
5.2	Čas: aktualita, trvání, kontinuita	100
5.3	Blížkost, síla oslovení, relevance	102
5.4	Status: centrálnost, moc a vliv, prominentnost	102
5.5	Dynamika: překvapení, struktura a intenzita	103
5.6	Valence: <i>good news</i> kontra <i>bad news</i>	103
5.7	Identifikace: <i>human touch</i> , etnocentrismus, pocitová hodnota	104
5.8	Možnost prezentace v obrazech	105
	Literatura	108
	Poznámky	108
6.	Rešerše	109
6.1	Základy rešerše	109
6.2	Úplnost a kontrola	111
6.3	Rekonstrukce	114
6.4	Nepřetržitost a ekonomičnost rešerše	114
6.5	Investigativní žurnalistika	115
6.6	Rady a pravidla pro dobrou rešerši	117
	Literatura	124
	Poznámky	124
7.	Vytvářet a redigovat	127
7.1	Tvorba textu	127
7.2	Stříhání a zpracování filmového a zvukového materiálu	128
7.3	Redigování	128
	Literatura	130
	Poznámky	131
8.	Prezentace	133
8.1	Tištěná média	133
8.2	Rozhlas	141
8.3	Televize	142
8.4	Internet	144
	Literatura	147
	Poznámky	148

IV. Rubriky a redakční management	149
9. Redakce jako část mediálního podnikatelského subjektu	151
9.1 Organizační úrovně a jejich funkce	151
9.2 Redakce – relativní autonomie	152
9.3 Zvláštnosti redakční práce	153
Literatura	155
Poznámky	155
10. Resorty, rubriky a tematické oblasti	157
10.1 Zprávy a politika	157
10.2 Zahraničí	160
10.3 Ekonomika	167
10.4 Kultura a média	173
10.5 Sport	176
10.6 Regionální (lokální) příloha (rubrika)	179
10.7 Věda	183
Literatura pro praxi	186
Poznámky	187
11. Redakční marketing a management	191
11.1 Redakční marketing: zpětná vazba s publikem	191
11.2 Vývoj a redakční koncepce	193
11.3 Plánování v redakci: vytvořit z neočekávaného rutinu	197
11.4 Flexibilita organizačních struktur	198
11.5 Redakční porady jako prostředek koordinace	203
11.6 V oblasti rozvoje a vedení pracovníků je co dohánět	204
11.7 Redakční rozpočet je víc než jen hra s čísly	207
11.8 Výhled: vidět a nově chápat sami sebe?	208
Literatura	209
Poznámky	209
V. Externí vlivy versus vlastní zodpovědnost	213
12. Externí vlivy na žurnalistiku	215
12.1 Mediální politika	215
12.2 Reklama a ekonomické imperativy	215
12.3 <i>Public relations</i>	217
Literatura	221
Poznámky	222
13. Mediální právo	223
13.1 Právo na vlastní zobrazení skutečnosti	224
13.2 Oprava, odvolání, opomenutí, náhrada škody	229
13.3 Trestněprávní úpravy	230
13.4 Právo na informační sebeurčení	231
13.5 Autorská práva	231

13.6	Právo na informace	232
13.7	Právo na ochranu informačních zdrojů a zákaz zabavení	233
	Literatura	234
	Poznámky	234
14.	Etika a profesionální normy	237
14.1	Základní principy a vědomí následků	237
14.2	Systematika etických problémů	240
14.3	Postoj k publiku	241
14.4	Zacházení s „oběťmi zpravodajství“	245
14.5	Práce s informátory	246
14.6	Vztah ke kolegům, vedení a zaměstnavateli	251
14.7	Styk se zadavateli reklamy	252
14.8	Individuální a organizační etika	252
	Literatura	253
	Poznámky	254
15.	Na cestě za lepší kvalitou?	257
15.1	Stanovení cílů	257
15.2	Náprava chyb	258
15.3	Zajištění kvality pomocí infrastruktury a vnitřní samoregulace a sebekontroly ..	260
	Literatura	265
	Poznámky	266
VI.	Pohled do budoucnosti	267
	Poznámky	272
	Internetové odkazy	273
	Seznam literatury	275
	Seznam literatury v českém jazyce – výběr	291